

TÁJAK, ÍZEK, BAGOSSY

■ Mikor külföldre utazunk, ajánlott az adott ország ételeit kipróbálni, ha igazán meg szeretnénk ismerni a helyi kultúrát. Az előszeretettel használt fűszerek, valamint a minden ételben visszatérő alapanyagok sok mindent elárulhatnak egy helyi közösség életéről, az emberek temperamentumáról. Az *Otthontól fűtött tél* című könyv (magánkiadás, 2020) unortodox lehetőséget teremt meg egy zenekar tagjainak megismerésére: a Gyergyói-medence ízvilágának reprezentatív receptjei által az ugyancsak gyergyói származású Bagossy Brothers Company zenekar tagjaihoz kerülhet kicsit közelebb az olvasó.

A könyv minden szempontból többet nyújt: több, mint receptes könyv, hiszen az ínycsiklandó receptek mellett a zenekar tagjainak személyes gyermekkori történetei lapulnak az oldalak közt, amelyeket művészi tájképek vesznek körül. Ugyanígy több, mint egy zenekar biográfiája, mert túllép a tagok alkotta kis közösségen, és Székelyföld, azon belül is a Gyergyói-medencében élők világából nyújt egy kis szeletet. Viszont amit a cím ígér, azzal mind találkozhat az, aki fellapozza a könyvet: *Tájak, ízek, Bagossy*.

A könyv a zenekar tagjai által mesélt történetekkel nyit – s viszonylag egyszerű dolga van az olvasónak a ráhangolódásban, hiszen olyan ezeket olvasni, mint egy régi barátal beszélgetni: közvetlenek, őszinték, autentikusak és humorosak. A nosztalgiától átítatott oldalakon olyan történetekkel találkozhatunk, amelyek többnyire a tagok egy-egy szeretett gyermekkori emlékét idézik fel. Ami összeköti ezeket a történeteket, az a téli gyergyói táj, valamint a téli ünnepek hangulata. Már a legelső szöveg, amely Bagossy László – azaz Laci – egyik emlékéhez köthető, a Mikulás-várásról, a Mikulást övező titokzatosságról és gyermeki rajongásról beszél. A későbbi szövegekben a többiek is megosztják mikulásos élményeiket, ezeket olvasva pedig szinte elkerülhetetlen a visszacsúszás egész gyerekkorunkig a nosztalgia spiráljában. Bár számos ponton tudunk kapcsolódni ezekhez a történetekhez – legyen az a lázas készülődés, a bakanctisztogatás, ami minden háznál megelőzi a Mikulás érkezését, vagy éppenséggel az elkerülhetetlen szembesülés a Mikulás hitelességének kérdésével –, a gyergyószentmiklósi Mikulásról mégis egy különlegesebb portrét festenek a Bagossy-tagok. Egy hideg decemberi napon, egy váratlan pillanatban szán helyett egy Jeep terepjárón érkezett az izgatottan várakozó gyerekek közé a Mikulás. Más években pedig egy gyerekenés műsor keretén belül sikerült lelepleznie a Mikulás-álcába öltözött krampuszokat, így a többi gyerekekkel együtt Laci is megkönnyebbülve lélegzett fel, hogy mégsem a csodákban és Mikulásban hívő gyermeki világ rendjét sikerült megtörniük aznap.

Mivel mégis egy zenekar tagjainak emlékei elevenednek fel ezekben a történetekben, nem meglepő, hogy a zene átfedéseket, átjárási lehetőségeket képez a téli emlékekben. A karácsonyi ünnepeknek szerves része a zene, így a hagyományokat még mindig intenzíven megélt gyergyóiak, beleértve a Bagossy-tagokat is, előszeretettel vettek részt a különböző zenei, illetve zene által kísért programokon, mint például a karácsonyi szentmisét követő templom előtti éneklésben vagy a házról házra vándorló dalba csomagolt jó hír elmondásában. A megosztott történetek rávilágítanak a zene hatalmára, arra, hogy miként fon össze közösségeket makroszinten, illetve később, a zenekar megalakulása utáni időszakra vonatkozó történetekben mikroszinten is. Bagossy Norbert és Bartis Szilárd perspektívájából egy kis ízelítőt nyerhetünk az *Esti ének* című daluk és az ehhez készült klip születéséről is, amelyben életre kel a gyergyói tél, s nem csupán a klipben szereplő ünneplő fényekkel díszített park által, de szöveg és dallam szinten is a gyergyói

tél megzenésítésének gesztusai történnek. Hasonlóan esett ez a decemberi téltől kocsnában felmelegedő Bagossy és Republic bandákkal: koncert után, a zene mellett hangolódott még jobban egymásra a két zenekar.

A könyv számos művészeti ág találkozásának médiumát teremti meg, ahol a szövegeket kísérő fotók – a zenekar gitárosának, Tatár Attilának alkotásai – egyedi nézőpontból mutatják meg a Madarasi Hargita vastag hóba öltözött tájait. Ata a téli táj ritmusát követve tart fényképezőgépével a hegycsúcsok felé, s örökíti meg a természet értintetlen szépségét.

A tájképeken és a gyergyói tájat megidéző történeteken túllapozva érkezhetünk meg a receptekhez, amelyek a vidék jellegzetes ízvilágát tükrözik. Többek között Zsigmond András, a gyergyói Oxygen Restro Executive séfje – kicsit újragondolva – készítette el a reprezentatív ételeket. Ahogyan a könyv koncepciója, szerkezete is hűen tükrözi a zenekar sokszínűségét (hisz kellő kreativitással ötvözik a pop, folk vagy rock zsánerek elemeit zenéikben): ugyanígy a receptekben a tradicionális ízvilág mellett megtalálható valami új is, legyen az akár új hozzávaló vagy újszerű, különleges tálalás, s így a végeredmény is egyedi lesz. Zsigmond András a gyergyói otthonok előszeretettel fogyasztott ételeit teremti újra, és többek között így kaphat a zakuszkás kenyér vagy káposztaléves is „fine dining” keretet. Egyszerű hozzávalókkal is, mint a burgonya, vagy különböző, a gyergyói vidék erdőiben is megtalálható gombákkal dolgozva különleges recepteket és ízvilágot alkot meg. Ugyanakkor nem csupán az elkészíthető ételekről láthatunk fotókat a könyvben: Zsigmond András társaságában a Bagossy zenekar tagjai is részt vettek egy-egy étel elkészítésében, és ezek a képek némi betekintést nyújthatnak abba a kreatív folyamatba, amit a főzés jelent. András ötletesen újragondolt előételei és fő fogásai niveljén maradván készíti el Madaras Alíz gyergyószentmiklósi cukrász a desszerteket. Ugyancsak ismerős és könnyen elérhető hozzávalókkal dolgozva alkotja meg az édességeket, s a sokszínű receptek közt a nyári és őszi szezon friss gyümölcsös ízeit és a téli mézeskalács édességét egyaránt megtalálhatjuk. Nem utolsósorban pedig Fodor Mónika gyergyószentmiklósi pék két klasszikus és jól ismert süteménnyel, a kürtőskaláccsal és hájastésztával zárja a receptsorozatot.

Első találkozásra talán még nem körvonalazódik tisztán előttünk, hogy mi köthet össze egy zenekart és egy szakácskönyvet, az *Otthontól fűtött tél* viszont pont az ilyen szokatlan kapcsolódási lehetőségekkel kísérletezik. Izgalmas volt a Bagossy Brothers Company zenekart a gyergyói kultúra, gasztrokultúra szemszögéből még közelebről megismerni. Az elmesélt történetek nosztalgijája, valamint a receptek elkészítésének s elfogyasztásának lehetősége egy új tapasztalati dimenziót hoz létre, egy még erősebb kapcsolódási pontot, amely már nem csupán a könyv oldalai közt teremt kapcsolatokat, hanem könyv és olvasója között is.

Nagy Stefánia Andrea